

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

óra 60 fillér.

óra 1.80 fillér.

Vidéken:

óra 1 kor. 30 fillér.

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Deák Ferencz-u. 18. sz.

hová minden levelezés

és egyéb küldemény
czimzendő.

Telefon-szám 261.

Felolós szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Pusztulunk.

Kolozsvár, aug. 24.

A modern ember, legyen az nagyiparos vagy kisiparos, avagy csak egyszerű iparos-munkás, gyakran lesz idegrendszeré rabjává. Sűrűn válik ingerlékenyvé, izgatottá, álmatlanná, kedvetlenné és lehangolttá, egyszóval ideggyengévé, neurasthenikussá.

E felett azonban senkise csodálkozhatik. Mert manapság már az ipar terén is szerfeletti a konkurrenzia, a társadalom pedig nagy terheket ró a reájuk is. Egyik gyáros a másikat igyekszik gyártmányainak jóságával, tartósságával, praktikusságával és olcsóságával felülmúlni, a kisiparos ezenfelül még kénytelen a nagy vállalatok tőkéjével is megküzdeni, az iparos munkás pedig egyszerű jótulajdonságaival: szorgalmával, hűségével és ügyességével tudja csak kenyerét biztosítani; szóval gondja van úgy a gyárosnak, mint az iparosnak és munkásnak, ha idővel feltétlenül megtámadja még a teljesen jól fejlődött idegrendszert is.

De mi történik akkor, ha az illetők amugy is könnyen sebezhető idegrendszerrel jöttek a világra? Avagy ha, mint jelenleg is, sajnálattal látjuk, beáll a gazdasági pangás?

A gyárost és kisiparost ilyenkor még a tönkrejutás gondolata is sanyargatják, ezek a bajok pedig tudvalevőleg az egészségnek még a legelemibb feltételeit: a jó étvágyat és nyugodt álmot is meglopják tőlük. Az iparosmunkást pedig az ilyen viszonyok egyenesen a kétségbeesésbe hajtják, mert ő nekik még a betevő falatjuk is kockán van. Csoda-e tehát, ha ilyenkor idegbeteggé, neurasthenikussá lesz a gyáros, a kisiparos, a munkás?

Az ilyen ideges, szakszerűen szólva neurastheniás embernek egyik főtulajdonsága, hogy képzelődő. Szorgalmasan kutatja úgy magán, mint másokon az egyes betegségek tüneteit, ijesztgeti, rémitgeti egymást, de legjobban emésztli önmagát. Az első baj, amire gondol: a paralizis progressziva, az agylágyulás, a minek, szerinte, csalha-

atlan jele: a feledékenység.

Ebben az állításban van ugyan némi igazság, a kérdés azonban első sorban a körül forog, vajjon helyesen ismerik-e fel a laikusok ezt a csakugyan fontos elmegyengeségi tünetet? Ebben rendszerint tévedni szoktak. Mert ők, mihelyt a tegnap történetek nem jutnak rögtön eszükbe, mihelyt napi teendőikről megfeledkeznek, mihelyt munkájuk közben fennakadnak és nem tudják, hogy tulajdonképpen mire is akartak kilyukadni, mihelyt társalgás közben beszédük fonalát elejtik, mihelyt egy színházi előadás után a darab tartalmára nem emlékeznek, mihelyt ismert egyének nevei éppen akkor nem jutnak eszükbe, a mikor ezeket megnevezni akarják: rögtön készek a paralizis progressziva diagnózisával.

Az ideges és képzelődő, ha ezeket a tüneteket látja és tegyük mindjárt hozzá, hogy ha esetlegesen éppen akkor izgatott, valami öngyilkosságról hall, vagy családi perpatvar, vagy egyéb kellemetlenség érte, már aggódni

kezd. Az első, a mire gondol: a paralizis progressziva. Ez a gondolat pedig őt tüstént még izgatottabbá teszi. Nem eszik, nem alszik rendesen és most már, mivel testileg is lefogy, még rosszabbul érzi magát.

Nagy szerencse, hogy ha az ilyen képzelődő beteg hamarosan szakorvos kezeibe jut. Mert ebben az esetben az ideg orvos rögtön felvilágosítja őt arról, hogy habár a felsorolt tünetek csakugyan arra mutatnak, hogy idegrendszere meg van zavarva, ebben az esetben még sem lehet még paralizis progresszivaról szó, mert az szervezeti baj, a mely hűdési tünetek nélkül el sem képzelhető.

Már megint.

Kolozsvár, aug. 24.

E lapok hasábjain már több ízben felszólaltunk a külvárosi lakosok érdekében, hogy a nemes város érdemes tanácsa, ha már annyira demokrata, hogy a pótdót egyenlő arányban rója ki a bel és külvárosi polgárokra, legyen demokrata, ha csak némi részben abban is, hogy a külvárosi utcáknak is juttasson abból a sok jóból a mit a belvárosiaknak oly előszeretettel ad.

TÁRCZA.

Az eskü.

(A „Kolozsvári Ujság” eredeti tárczája.)

Irta: Láng Jenő.

— Vége. —

Már két év mult el azóta. Dezső nem beszélt róla . . . úgy látszott, hogy egészen elfelejtette a bűnös asszonyt. Minden szeretetét a lányára pazarolta, még azt is, a mit annak anyjától elvont. Vertán kilépett a hadseregéből és postatiszt lett. Nagyon szükösen éltek. Épp, hogy kifutotta az életre. Még sem esküdtek. Azt hiszem, Éva már abban a pillanatban nem szeretete udvarlóját, amikor érette Dezsőt elhagyta. Ugyanabban az utcában laktak, talán, hogy az asszony olykor-olykor találkozhasson a kis lányával, a ki napról-napra jobban fejlődött, szépült.

Vertán nem volt valami gyengéd az asszonyhoz. Sőt kimé-

letlen, durva is. Később már veszekedések is napirenden voltak. Már nem szerették egymást. Mindegyikük akadályt, nyugót, megrontót látott a másikban, a ki utját állja boldogságának.

Abban az időben Ilonka nagy beteg lett. A jégen meghült és tüdőgyulladásba esett. Állapota válságos lett . . . Dezső nap-hosszat ült ágya mellett, leste a lélegzetét, úgy várta egyik perczet a másik után, mint a halálra ítelt a kegyelmet.

Délután öt óra tájt volt. Jószívü emberek egy véres nőt hoztak fel hozzá, hogy első segélyt nyujtson neki.

A nőben alig volt már élet. Nagyon sok vért vesztett már.

Legfőbb ideje volt, hogy orvosi gondozás alá vegyék. A melléből, a karjából patakzott a vér. Az ütér át volt vágva. Irtoztató látvány.

Dezsőt elhívták Ilonka ágya mellől. A mint egy pillantást vetett a betegre, rögtön fölismerete.

Éva volt!

Vertán szurta meg. Éva nem akarta gyűrűjét zálogba vinni. Ebből támadt a veszekedés, mely ilyen szerencsétlen véget ért.

A mint Dezső megpillantotta, eszébe jutott az esküje, — a gyermek élete, a melynek megtartásáért, már egy hete irtóztató tusát viv.

— Vigyék el ezt a nőt! Ez esküszegő. Ennek én nem nyujtok segélyt! Az esküm köt, a gyermekem életére esküdtem. Vigyék!

— Az Isten szerelmére, doktor ur! Segítsen rajta!

A másik szobából behallatszott a beteg hívó szava:

— Apuskám, jöjj már!

— Hallják? Menjenek! Itt fölöttem a harmadik emeleten lakik egy másik orvos. Keressék föl azt. Én nem segíthetek. Aztán jönnek a mentők mindjárt. Vigyék, mert engem az esküm köt, — hadarta Dezső mint az örült és futott beteg gyermekéhez.

— Doktor ur! Már késő lesz! Az ön lelkén szárad.

Mire az első segélyt nyujtották a szerencsétlen nőnek, arra már szükség nem igen volt, mert elkésett. Emberi tudomány már nem segíthetett rajta. Elvérzett . . .

Dezsőt porbe fogták, de fölmentették.

Ilonka folgyógyult. A szomorú véget ért nő odakünn pihen a temetőben.

Ugy alkonyattájban a sir előtt egy gyászba öltözött férfi imádkozik, a ki a holtnak már rég megbocsátott; csak önmagának nem tud megbocsátani.

Igy sodorta végzetbe, így tette próbára az az eskü, melyet kétségbeesésében megfogadott.

A sir előtt térdelve rémes víziói vannak. Látja az asszonyt, a mint véresen felcipelik lakásába. Akkor az esküje választotta el tőle, most meg a sir. Megszenvedett, megbűnhődött ez az asszony vétkéért.

De megszenvedett mulasztásáért Dezső is. Szegény barátunk, azóta se láttuk soha társaságunkban. Fontosabb utja van — a temetőbe!

Kolozsvár külvárosai nyakig sárban, a legrövidebb gyalogjárdát is nélkülözik, míg a belvárosnak nemesak nagy utcái, de teljes forgalom nélküli apró zege-zugjai is csak úgy pompáznak a kényelmes aszfalt járdákkal.

Igazán nem értjük és nem tudjuk mire magyarázni a tanács ezen nagyfokú indolenciáját a külváros iránt. Mert mégis csak abszurdum valami az, hogy azért mert a belvárosban van, drága kamatos kölcsön-pénzünkkel közönséges zugokra méreg nagy áru aszfalt járdákat pocsékoljunk és a külvárosnak kérésére, sürgetésére, követelésére még kavicsot sem adunk.

Ezuttal azért szólalunk fel, mert már megint egy zugot aszfaltiroznak, az ugynevezett Kötő-utcát, a hol naponta olyan forgalom van, hogy a legrégebb Kötő-utcai sem látott többet harmincz embernél. És ez az utca teljesen aszfaltirozva lesz. Különbözik érdekes, hogy például a Minorita-utczára egyetlen kijáró kapu nem nyílik és mégis nemesak a gyalogjáró, de a kocsit is aszfaltal ékeskedik.

Hát legyen szives magyarázza meg nekünk az érdekes tanács, hogy miért kellett a Kötő-utcát és hason zig-zeg zugot kiparázni? Nem lett volna-e hasznosabb, helyesebb, „méltányosabb” tisztességes gránit kővel a nagyforgalmu külvárosi utcákat ellátnunk, ha másért nem, hogy a belváros drága aszfaltjait ne sározzák be a külvárosiak!

Ugyan, ugyan érdekes tanács! hallgasd meg végre valahára a külvárost is és ne pazarold szerelmedet a belvárosi zig-zeg zugokra, hanem tekints amazokra is!

A halál torkában.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 24.

Zermattból írják, hogy egy Fitzgrád nevű ur, Dublinból néhány nappal ezelőtt a Margit-kunyhótól a Monte Rosa felé, Alner Ulrich, a kipróbált vezető és fiának társaságában megkísérelte a leszállást a Val Anzaskába, a vaszedelmes Crestone Perazzon át. Daczára az ismételt figyelmeztetésnek, hogy nagyon óvatos legyen, mégis lezuhant Fitzgerald magával rántva a fiatal Alnert is.

De az öreg ellentállott a retentő rántásnak — tudvalevőleg a hegymászók kötélen egymáshoz vannak erősítve — megmentette mind a kettőt, akik a félelmesen tátongó szakadék fölé a halál torkában függtek. De mily irtózatos küzdelem után! A lezuhanás után az ifju felkiáltott a mélyből: „Atyám, nekem nem esett bajom, de a turista vérzik: jobb lába szét van roncsolva és úgy látszik, elalélt.” — „Föl bírsz ide kapaszkodni?” — hangzott a magasból. „Nem, azonban lemehetek a gletcherhez és a másik oldalon föl a Margit-kunyhóhoz.” — „Akkor eredj!”

És a fiatal ember ment; előre sietett, szikláról-sziklára ugrott és a hasadékon csuszott át

lefelé, amíg a glecsert elérte. Azután jégen és havon igyekezett tovább, kuszott és kapaszkodott a Signal-csucs szörnyű meredekén föl, a hol 4561 méternyi magasságban fekszik a kunyhó. Innen akart segítséget hozni. Ezalatt pedig az öreg Alner mozdulatlanul állott helyén s tartotta a kötelet, amelyen a turista függött. Ez egy kissé felocsudván, felkiáltott vezetőjéhez, hogy a jobb szárnyacsontját eltörte egy sziklaesucson s a kin majd megbénítja.

A vezető azt válaszolta, hogy legyen nyugodt, ő ki fog tartani addig, a míg a kötél a mélybe nem rántja. Azután elhallgattak mindketten és várták a segílyt. Hat és fél óra telt el így borzalmasan, farkaszemet nézve a halállal. Végre távoli kiáltás jelezte a mentőcsapat közeledtét. Az öreg Alner már teljesen meg volt dermedve, amikor megváltották.

Miután a mentők — a fiatal Alner és más három vezető — fölhúzták Fitzgeraldot, kiderült, hogy ennek az elszállítására legalább hat ember szükséges.

Tehát a Gnífec-kunyhótól is kellett segítséget hozni és a sebesülteket az éjtel a szabadban tölteni. Szerencsére ennek az állapota a körülményekhez mérten kielégítő volt. Másnap azután megtörtént az elszállítás.

A legnagyobb dicsőség és dicséret persze az öreg Alnert illeti, aki emberfeletti erővel mentett meg egy életet.

A türelmes vádlott.

Egy jónevű kolozsvári táblai bíróról elevenítik föl az alábbi jóízű apróságot:

Vizsgálóbíró korában sokkal nagyobb eredményt tudott elérni a kihallgatások alkalmával, mint bárki más. Ezt pedig ugy cselekedte meg, hogy a vádlottat a kályha mellé ültette.

— Bűnös-e?

— Nem én.

— János, — fordult a szolgálóhoz — tegyen szemet a tűzre.

Aztán folytatta:

— Hol töltötte a kérdéses napon az estét?

— Otthon.

— János, majd meg fagyok, miért nem füt?

A vádlott homlokát kiverte a 30 fokos veríték. Túrte is egy darabig ezt az állapotot, de végül megtört.

— Vallok. — Én követtem el a tettet.

Egyszer azonban hasztalanul bizonyult ezzel az egyébként nem egészen új módszerrel minden fáradozása. Az ember csak állt nyugodtan a helyén.

— Tehát nem bűnös?

— Sohse voltam az.

— János, tegyen csak szemet a kályhára!

A vádlott megmaradt továbbra is eddigi álláspontján, olyan ügyesen védekezett, mint a karikacsapás. Nem használt itt a gőzkamrai állapot sem.

— János, fádom, rakjon szemet a tűzre.

Erre már elmosolyodott a vádlott.

— Sohse tessék kérem fárasztani Jánost. Tetszik tudni, szolgáljak a gőzfürdőben. Éppen a szárazlég kamarában tartózkodom.

Az eladott menyasszony.

Kolozsvár, aug. 24.

Krémer Béla díjnok házassági ígérettel elcsábított egy csinos fiatal leányt, Tóth Idát és a menyasszonynyal egy hotel gar-niba költözött.

A leány csakhamar rájött, hogy Krémer nem komoly férjelölt, azonban már későn jött erre a szomorú tapasztalatra. Elkeseredésében vigasztalást keresett és boldog volt, amikor Kerekes István magánhivatalnok udvarlását hallhatta.

Nem így Krémer, aki megleszte a bizalmasan, karöltve sétáló fiatal párt. Adta a féltékeny vélegényt és kijelentette, hogy borzalmas elégtételt vesz magának a menyasszonya meggyalázásáért. Végre azzal állott elő, hogy 300 forintért szemet huny nemesak a multra, hanem a jövőre nézve is.

Kerekes színel beleegyezett az üzletbe, másnap azonban Krémert zsarolás miatt följelentette.

Tegnapelőtt tárgyalta az ügyet a budapesti büntető törvényszék. Krémer azzal védekezett, hogy ő nem zsarolt, hanem látva, hogy menyasszonyát elcsábították tőle, csak azt a 300 forintot követelte vissza, amennyit ő a leányra költött.

A panaszos ezzel szemben tanukkal bizonyította, hogy a vádlott őt megfenyegette azzal, ha nem fizet, uton-utfélen kompromittálja és a hivatalában is lehetetlenné teszi.

A törvényszék a vád és védelem meghallgatása után Krémert tizennégy napra fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Éjjeli-posta.

— Express-tudósítások. —

Budapest, aug. 23.

Ítélet a Humbert pörben.

Tegnapelőtt hoztak ítéletet a világ legnagyobb családi pörében. Humbert Teréz és Frigyes 5—5 évi fegyházra és 100—100 frank pénzbüntetésre, Daurignac Romaint 3 évi és Daurignac Emilt 2 évi fogságra ítélték.

Rablóbanda Oránba. Megerősítik, hogy a taghibi őrséget tegnapelőtt egy rablóbanda megtámadta. Két napi harc után azonban szétverték a rablókat. Veszteségeik ismeretlen. Az őrség két halottat és három sebesültet veszített. Az utóbbiak közt egy európai altiszt is van.

A királygyilkos ezredes.

Párizsi értesülés szerint a francia becsületrend rendbizottsága azt tervezi, hogy Masin szeptember 1-én a királygyilkosságban való részvételéért törölni fogja a rend tagjai közül.

Török katonák az idege- nek ellen. E napokban egy

olasz alattvalót, aki a konstantinápolyi orosz hajózási ügynökségnél postahivatalnokként van alkalmazva és orosz tisztviselői sapkát visel, a Galata városrészszel szomszédos Top hane tüzérségi arzenal mellett négy katonára szavakkal: „Orosz gyaur” szidalmazott és annyira megvert, hogy kórházba kellett őt szállítani.

A meggyilkolt orosz konzul temetése. Rostkowszki temetése Monasztirban és a elszállítása tegnap ünnepies módon, incidens nélkül folyt le. A török hatóságok megtiltották a részvételt a benszülőtt keresztény lakosságnak.

A belgrádi népgyűlés. A Stampa által tegnap bejelentett nagy népgyűlés, amely O-Szerbia és Maczedónia szeptember 1-én lakossága érdekében tartottak volna a jövő hétre halasztatott el.

HIREK.

Kolozsvár, aug. 24.

Művészeti kiállítás. Nagy buzgalommal folynak az előkészületek a szépművészeti társaságnak augusztus 30-án megnyíló nagyszabású művészeti kiállítására, mely, mint az eddigi jelek után következtethetni úgy művészeti becs és érték, mint változatosság tekintetében igen előkelő színvonalon állónak ígérkezik és az ily irányú kiállításokkal előnyösen versenyezhet. Széchy Ákos dr. igazgató mellett Kővári Endre, Melka Vincze, Marsalek Endre, Szeszák Ferencz művészek fázradoznak a társasághoz érkező igen nagyszámu sebbnél-sebb művek elrendezésével. Csak eddig mintegy 300 műtárgy érkezett s a beküldési határidő eltelteig bizonyára 400-ra emelkedik a beküldött műtárgyak száma.

Kolozsvári gyárosok és iparosok figyelmébe. A szeptember hó 5. 6. 7. és 8-án tartandó „II. erdélyrészi gép, eszköz és anyagkiállítás” rendezősége figyelmébe ajánlja Kolozsvár város gépgyárosainak, hogy mindazok a kik a kiállításon résztvenni óhajtanak és még eddig be nem jelentették, ebbeli szándéukat folyó hó 25-ig, mint végső terminusig, annyival is inkább bejelenteni sziveskedjenek, mivel későbbi bejelentéseket — a rendelkezésre álló helyeknek már eddig is történt tuljegyzés miatt — egyáltalán el nem fogadhat. A kiállító részére a legmesszebbmenő kedvezmények adtak. Bővebb felvilágosítást a bejelentőnek az erdélyi gazdasági gyűlés irodájában (Petőfi-utca 7., I. em.) adnak.

Árverés a vasutnál. A m. kir. államvasutak kolozsvári állomásának áruraktárában a számfelettes és kézbesíthetlenné vált küldemények augusztus 25-én délelőtt 9 órakor fognak elárvereztetni.

Lőgyakorlatok az Elővölgyben. Értesítjük a közönséget, hogy a honvéd póttartalékoslegénység a folyó hó 28-án az Elővölgyben, harezszerű lőgyakorlatokat fog tartani, s fi-

gyelmeztetjük az érdekelteket hogy a jelzett napon a nevezt helyen, a saját érdekükben ne tartózkodjanak, ott ne közlekedjenek. Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának, 1903 évi aug. hó 21-én tartott üléséből. A polgármester helyett: Vikol Kálmán, városi tanácsos, árvaszéki elnök.

— **Kacsá.** Egyik reggeli lap-társunk tegnapi számába „Láb-törés” czímen egy tragikus esetet ír le, mely két feleki oláh-val történt volna meg. Az egyiknek kitörte a lábát, a másiknak a hátába állította a bicskát s a klinikára vitte őket. Mi a kik színtén lelkiismeretesek vagyunk a hirszolgálat terén, tudakozódunk a rendőrségnél, a mentők-nél, a klinikán, de sehol nem tudtak sem a lábátört Bogyán-ról sem a bicskás hátú Koleszáról. Lap-társunkat bizonyára valaki meglepte ezzel a kacsá-val.

— **A lippai király napok.** Lázasan folynak Lippán és Mária-Radnán az előkészületek a nem-sokára bekövetkezendő király-gyakorlati napokra. Az utcák és utak kövezési munkálatai — mint jelentik — már elkészültek, csak a radnai állomás előtt folyik még gyorsan a munka, hogy azzal mielőbb készen legyenek. Megérkeztek már Zse-lénski Róbert gróf kastélyába a butorok is, melylyel a király szobái újfalusi tartózkodási ideje alatt be lesznek rendezve, nem-különbö a diadalkapu s a diszítéshez szükséges anyagok is. O Felsége szept. 4-én érkezik Lippára.

— **Leszakadt hid.** Szatmárról jelentik, hogy a Józsefház és Apaháza közötti rozszant szamos-hid leszakadt. A katasztrófa pillanatában két kocsi volt a hidon, amelyek a Szamosba zuhantak. Két ember és a lovak vízbe fulltak.

— **Végzetes fürdés** Linzből jelentik: Bockmann Miczi, a „Zenta” fregatta kapitányának leánya, fürdeni ment Waidhofen mellett az Iba folyóba és pedig olyan helyre, hol nagyon sebes a víz árja. Fürdés közben felmászott a folyó melletti sziklára, melyről leeszott és a vízbe esett. Barátnője, Mainz-Lawford Bertie, látva a balesetet, utána ugrott a vízbe, hogy kimentse a megrémült leányt. Am a gyors ár elragadta őt is s nyoma veszett mindkét leánynak.

— **Új égitest.** Messinai hírek szerint Landi tanár 50,000-szeres nagyítás segítségével a teleszkopon egy új égitestet fedezett föl.

— **A Tisza halóriása.** Panyola községnél a Tiszából szombaton egy óriási tokhalat halásztak ki, melynek súlya 50 kilogramm és hossza két méter. Felbontásakor 8 kiló ikrát találtak benne.

— **Garibaldi Menotti halála.** Rómából jelentik, hogy Garibaldi

Menotti, aki néhány nappal ez-előtt megbetegedett, szombaton délután meghalt. Halálos ágynál felesége és fia állott. Az elhunyt fia volt Garibaldi Jó-zsefné, a híres olasz szabadsághősnek, aki Olaszországot szabaddá és egységessé tette s akinek nevét az elnyomatás éveiben a magyar nép is dalai-ba foglalta. Menotti 1840 szeptember 16-án született és már 1862 óta harszott atyja oldalán 1870-ben részt vett a porosz fran-zia hadjáratban is a francziák részén. Evék mulva az olasz képviselő kamarába is beválasztották s azóta folyton népkép-viselő volt.

— **A jamaikai pusztító szél-vihar.** Kingstowból jelentik, hogy a Jamaika szigeten pusztított szélviharnak, mint hivatalosan konstatálták, 670 áldozata van. Hetven ember meghalt, hatszáz pedig megsebesült. A sziget közepén levő községekkel teljesen megszűnt az összeköttetés, úgy, hogy a sebesültek és halottak számát teljes bizonyossággal nem lehetett megállapítani. A lakosság anyagi kára hat millió dollár. A sziget nyugoti része teljesen elpusztult s a banán-, kókuszdió- és kávéültetvények megsemmisültek. Az éhínség is rohamosan terjed s 1500 embernek nincsen hajléka. Az United Fruit Campanie port-antoniói kikötőjében a társulat öt hajója hajótörést szenvedett. Port-Mariában egy Salvatore di Giorgio nevű olasz hajó s egy ismeretlen külföldi gőzös csak-nem elmerült.

— **1040 napos vonatkésés.** A natkésések krónikájában bizonyára példátlan az az eset, amiről a Daily Telegraph new-yorki levelezője számol be. A Texas államban levő Beaumont városba ugyanis a napokban érkezett meg egy vonat, mely 1900 évi szeptember 8-án reggel indult el Galveston-ból s négy óra alatt kellett volna a 150 angol mérföldnyi utat megtennie. A fele uton rettenetes orkán á-madt, melynek tudvalevőleg az egész Galveston áldozatul esett s mely a vonat nagy részét va-lamint a vasuti töltést is elje-sen elpusztította. Számos vas a szerencsétlenség alkalmával életét veszítette. A mozdony és a vagonok egy részét nagy fá-radsággal ismét jó karba helyezték s minekutána a vasuti töltést is helyreállították, a vasut 1040 napi késéssel czéhoz ért.

SZÍNHÁZ.

Kassai — Napoleon öcsém. Rákosi és Guthi bohóza a „Napoleon öcsém”, mely ma is há-vában Leóvay föllésével aratott sikert, szerdán ismét színre kerül a czimszerepen Kassai-val, ki nagy ambícióval készül erre az alakítására.

Lecouvreur Adrienne. Scribe és Legonvé drámájáért pénteken ele-

venitük föl. Tóvölgyi Margit ez-uttal játsza először nálunk Ad-riennet egyik legkiválóbb sze-repét.

Színházi képtelenségek. A harmadéve nem adott énekes pa-rodia szombaton kerül színre. A színésztrupp tagjait: Mátrai, Dezséri, Kassai, Mészáros, Szabó Mariska, Garzó Adél és Szakacsné fogják játszani.

Heti műsor:

Kedd: Orpheus az alvilágban.
Szerda: Napoleon öcsém.
Csütörtök: Klo-Klo.
Péntek: Lecouvreur Adrienne.
Szombat: Színházi képtelen-ségek.
Vasárnap: Viola, az alföldi ha-ramia.

REGÉNY.

Sötét éjszakák.

— Eredeti regény. —

A „Kolozsvári Ujság” számára írta: Calvin.

(22.)

A leánya reá nézett újból azaz a jószágos tekintettel, mely-lyd megnyerte szívét a kispu-ponak és így szólt neki:

Jól van testvérek leszünk. Elyütt maradunk Isten talán megfog bennünket védelmezni.

A pupos, mint a gumilapta otyát ugrott és örömben majd nem hogy el is feledkezett kel-lemetlen helyzetükről.

E pillanatban tompa zöretés hallatszák, mely mindinkább erősödött. Végre megnyílt az ajtó, Dongóné lépett be rajta.

Nagy bevásárlásokat tett. Jó vacsorával akarta ellátni ven-dégét. Különböben is nagy sulyt fektetett arra, hogy vendégei, kiket különben alaposan meg-szokott zsarolni, jól találják magukat nála.

A pupos és a leány szívzso-rongva látták az öreg érkezését. Elérkezett a döntő pillanat, ten-niök kellett valamit, valami na-gyot és merészet. Minden perc-nyi késedelem veszőlylyel járt volna, mert az asszony ópen ke-resésükre indult, mert távollé-tük feltűnt neki, ámbár rosszra nem is mert gondolni.

— Bizzál Istenben és kövess!

— szólt a pupos.
— Isten irtalmazz! — felelt a leány s mindketten elindu-lának.

S mialatt Dongóné asszony, mint aki jól rendezte dolgát a busás fizettség reményében, örö-mében kezeit dörzsölve nézett szét a ház tájon prédája után, ezalatt ők egy nyiláson, mely a padlásról a szomszéd ház fe-délzetére vezetett, elhagyták az átkozott bünbarlangot.

(Folytatása következik.)

Nyári Színház.

Kolozsvár, hétfő aug. 24-én.

A tücsök.

Falusi életkép 5 felvonásban.

Kezdeté este fél 8 órakor.

Kiadó-tulajdonosok:

GROSZ és SCHILDKRAUT.

Olcso törlesztéses kölcsönök.

Erdélyrészi

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Részvénytársaság

Kolozsvárt, Rózsa-u. 1. sz.

Rövidebb és hosszabb lejáratu kölcsönöket nyújt földbirtokokra és megyei székhelyen levő há-zakra. Kamat törlesztés és min-dennemű jutalék 50 évi törlesztési kölcsönöknél

5-80%

tehát 100 korona után féleven-ként 290 kor. **Nagyobb törlesztési kölcsönöknél a féleves törlesztési részletek még mérsékeltebben állapíthatók meg.** A kölcsönök zálog-levelekben szavaztatnak meg, de azok készpénzben tételnek folyóvá a mindenkori pénzügyviszonyok sze-rint a lehető legmagasabb, ez idő szerint kerek 100 korona ár-folyam mellett!!! Magasabb ka-matozásu kölcsönök **konverziója** teljesen **illetékmentes.** Az intézet már 400 koronától kezdődőleg szavaz meg, a legelőnyösebb fel-tételek mellett, törlesztési köl-csönöket. Kérvény nem szüksé-ges. Csak a telekkönyvi kivonat és **földbirtokoknál a földadót ki-tüntetett kataszteri birtokívet,** há-zaknál a hitelesített **házbérvallo-mási ívet** kell egyszerű levélben, vagy rövid uton betérjeszteni. A lebonnyítás gyors és semmi kü-lönös költséggel nem jár.

Az igazgatóság.

Kitűnő jó magyar

Házi Koszt

háznál, avagy házhoz hordva. Naponta ebéd, vacsora és kávé reggeli friss süteménnyel **Deák Ferencz-utca 17. sz. alatt kapható.**

Megrendeléseket kér
özv. Székelyné.

Réti Sándor

férfi ruhakereskedőnél

a tanácsháza alatt

1 férfiöltöny 4 frtól.

1 fiu öltöny 1 frt 50 krtól.

1 férfi nadrág 1 frtól kezdve kapható.

Cskis a tanácsháza alatt.

?? Szokott ön ásvány-vizet inni ??

Ugy ne mulasztja el a legközelebbi fűszerkereskedésbe küldeni egy üveg

(felső-rákosi)

Mátyás király gyógy-savanyu vizért, melyet Önnek bárhol 8 krajczárért kiszolgáltatnak.

Ha azt kipróbálta, úgy ön másféle ásványvizet többé nem fog inni! Először azért, mert ennél jobb vizet a piacon **ugy sem kap**; másodsor azért, mert nincsen többé szüksége hasonrangu vizet

50 százalékkal drágábban megvenni, mivel ön sem ellensége a saját zsebének! Hogy milyen becses ezen viz gyógyviz gyanánt is, erre bizonyításul szolgálnak az üvegek czimkéjén olvasható szakvélemények, melyek mélt. **Korányi**, mélt. **Purjesz** és mélt. **Kuthy** hírneves tanár uraktól erednek.

Főraktár a forrásbérelő

Telefon **Hirsch Adolf** cégénél = 325. **Hid-utca**

Kapható 8 krért minden fűszerkereskedésben és étteremben. 10 üvegen felül házhoz szállítva

Csodahatású gyógyviz gyomor és béihurut, vesebaj, idült tüdő, hörghurut és verszegénységnek.

Csak Kolozson

a sós-gyógy-fürdőn lehet szept. 3-tól október 3-ig a legszebb és legkellemesebb évszakban **100 koronáért egy teljes hónapra át**

modern berendezésű meleg fürdőt élvezni, akár a közös medenczében és gőzben, akár zárt fürdőben beton vagy porcellán kádban. Kitűnő reggelit, 3 fogásból álló ebédet és egy sültből álló vacsorát élvezni, étlap szerint jó szállás, orvosi gyógykezelés és kiszolgálásban lehet részesülni. Ezen kedvezményt azonban csak azok kaphatják meg, a kik részvételi szándékukat folyó aug. 25-ig Kolozsra a fürdőigazgatósághoz bejelentik. Párnát és paplant hozni kell. Ágy, szalmazsák és matrác rendelkezésre állanak. A meleg sós-fürdő kitűnő gyógyhatással van hűlések, csuzos, srofulotikus bántalmakban és idegességben is. o o o **Figyelmeztetés:** A fürdő-telepi szobák nagyrészt 2-3 egyén számára mára lévén építve, kívánatos, hogy részvevők egymás közt gondoskodjanak már a bejelentés előtt, hogy oly szobatársuk legyen, a kivel kellemesen érzik magukat. A fürdőigazgatóság.

FÖLDES JÁNOS Betonépítési, Czement és Aszfalt ipar vállalata

Telefon 504. Kolozsvár, Kossuth L.-u. 41 sz. Telefon 504.

Készít és raktáron tart: Sima czement lapokat, Hornyolt-czement-fedél cserepeket, Beton-csőveket, Gipsztáblákat.

Elvállal: Nedves lakások gyökeres szárassá tételét, járdák, folyosók, istállók, raktárak stb. aszfalttal való burkolását. Egyszerű és díszes granitto-terazzo, czement és metlachi lapokkal való burkolási munkálatokat. Vasbeton födémek létesítését.

Betoncsatornák, zsilipek, turbinatelepek, medenczék, hidak és át-ereszek és gépalapozási munkák szakszerű kivétel a legjutányosabb árak mellett. Legjobb minőségű Brassói Portland Czement. Román czement, gipsz, oltott mész. Kőagyagesővek, aszfalt elszigetelő lemezek, fedélpép lemezek, kátrány és carbololeum és fáklyák eladása.

Építési szivattyúk kikölcsönzése.

HIRDETÉSEK A LEGOLCSÓBB ARBAN

FELVÉTELEK

„A KOLOZSVÁRI U SÁG” KIADOMÁNYALÁBAN

Nagy Circus Variete. Claire Laforte.

A HUNYADI-TÉREN.

Ma 2 nagy előadás és nagy díjbirkózás Mr. Robinson és Páskovszki közt.

Csakis elsőrangú művészek föl- lépte

A Musiklonok és Augusztok a legujabb és a legváltozatosab mutatóványokkal kedveskednek. Minden nap más-más változatosságok.

Szíves pártfogást kér

Az igazgatóság.

első erdélyi mosóintézet.

Baló Róza

Deák Ferencz-u. 27. sz. alatt

elvállal naponta és minden órában férfi és női ingek, gallérok, női fehérnemű és pipere mosást és vasalást a legjutányosabb árban házhoz szállítva. Pontos kiszolgálás.

Erdélyben a legnagyobb fakoporsó raktár **MUNTYÁN PÉTER** temetkezési vállalata Kolozsvárt, Unio-utca 13. sz. alatt. Van szerencsém a mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlani a temetkezési vállalati helyiségembe, egész tölgyfa festett és díszített érezkoporsók, faklákat, templomi gyertyákat, gyertya-tartókat, sarkoszeket, sir- és érezkoporsókat, minden színben szalagok, gyászpapír, halotti ruhák, nagy raktárt tartok, a legolcsóbban beszerezhetőket. Elvállalok helybeli, vidéki és külföldi temetkezéseket, hullaszállításokat egyszerűtől a legdíszesebb temetéseket **6 koronától felebb, felöltötteknek 16 koronától felebb. egy nagy koporsó 5 koronától felebb, egy egész tölgyfakop. 10 koronától felebb.** A n. é. közönség becses pártolása által abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a saját készítményű koporsóimat, valamint egyéb temetkezési kellékeket a **legolcsóbb árak mellett** árusítok. További becses pártolásokat kérve s maradtam Kiváló tiszteltettel: **MUNTYÁN PÉTER,** temetkezési vállalata. Telefon 448. szám.

Valódi Erdélyi hegyaljai

TISZTÁN KEZELT BOROK!

A borfogyasztó közönséget, kirándulókat, mulatság rendező bizottságokat tisztelettel értesítem, hogykedvező bevásárlások folytán beszerzett, úgy mint **saját termésű valódi hazai borok**, Erdélynek leghíresebb borvidékeiről, mely borok szakértők által még egy rangban s híres Tokajival osztályozva vannak, a legmesszebbmenő felelősség és **legelőnyösebb árak mellett**, a következőképen eladásra bocsátom.

Zárt palaczkokban literenként:

Erdélyi hegyaljai krakkói asztali bor I. oszt. — K 84 f.
" " " " II. " — K 72 f.
" " " " III. " — K 60 f.
" " " pecsenye bor . . . 10 f.

Zárt 7 decziliteres palaczkokban.

Erdélyi hegyaljai som . . . — K. 90 f.
" " risling . — K. 90 f.
" " muskotály 1 K. 20 f.
Valódi egri bikavér . . . 1 K. 20 f.
" " piros bor ltrként — K. 84 f.

Ezen árak mellett a fogyasztási adó máj van fizetve! Telefonon megrendelhető és minden időtájban hazaszállíttatik!
Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzzel és mellett értendő. — Üvegek 15 napra kölcsönép adatnak.

Ismét eladók kedvezményben részesülnek!

Borüzletem szoliditását személyes meggyőződését kérve maradtam tisztelettel

Övös Dánielné,

KOLOZSVART, Óvár, Bocskay-utca 1. szám.
(Mátyás király születési háza szomszédságában.)